

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-05-20

Diarienummer N163-0465/25

Handläggare

Malin Eliasson

Telefon: 031 365 00 00

E-post: Malin.eliasson@socialnordost.goteborg.se

Uppföljning av program och planer inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande området.

Förslag till beslut

Socialnämnden Nordost beslutar att anteckna uppföljning av program och planer inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande området.

Sammanfattning

Den 1 juli 2023 trädde en ny lag i kraft. Lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Inom ramen för lagen har Göteborgs Stad ett antal program och planer inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande området för att minska brottsligheten och öka tryggheten.

Aktuellt dokument utgör stadsområde Nordosts uppföljning av samtliga program och planer inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande området. Uppföljningen innehåller en redovisning av arbetsprocessen, en bedömning av hur väl arbetet följer den avsedda riktningen samt en sammanvägd värdering av om målen bedöms kunna uppnås utifrån verksamheternas perspektiv.

Förvaltningen bedömer att det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet bedrivs systematiskt och i bred samverkan med relevanta aktörer. Flera delar har stärkts, bland annat det skolsociala arbetet, insatser riktade till unga i riskzon och arbetet mot tystnadskultur. Förvaltningen ser också framsteg i arbetet mot nyrekrytering till kriminalitet, men konstaterar att ökad kunskap också synliggör problemens omfattning.

Samtidigt kvarstår stora utmaningar, särskilt kopplat till målsättningen om att inga områden ska vara särskilt utsatta. Socioekonomiska faktorer som skolresultat, sysselsättning och självförsörjning är fortsatt svåra att påverka i tillräcklig grad

Det är viktigt att uppmärksamma att antalet folkbokförda barn i förskolan i Nordost har minskat. De barn som är folkbokförda i Nordost och inte tar del av förskolan i Nordost eller i andra områden av staden, riskerar att gå miste om en central del av det som är förskolans uppdrag. Att främja barns utveckling, ge likvärdiga förutsättningar och möjliggöra tidiga insatser, samt lägga en grund framtida skolgång.

Socialnämnden får uppföljningen av program och planer inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande området som information.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Uppföljningen av stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande planer och program utgör en viktig kunskapsbas för att effektivisera insatser och prioritera resurser rätt. Genom att identifiera vad som fungerar väl kan staden minska samhällskostnader kopplade till brott och trygghet på längre sikt.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningens uppföljning visar att det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet i stadsområde Nordost har en tydlig social påverkan med särskilt fokus på barn och unga. Insatserna syftar till att stärka barns uppväxtvillkor, minska rekrytering till kriminalitet och främja jämlika livsvillkor.

Arbetet präglas av ett inkluderande perspektiv med riktade insatser till prioriterade grupper, såsom kvinnor, personer med funktionsnedsättning samt unga i riskzon. Förvaltningen har vidtagit åtgärder för att motverka tystnadskultur och otillåten påverkan, vilket stärker de mänskliga rättigheterna och skyddet för den enskilde.

Det finns en samverkan med civilsamhället och idéburna aktörer, bland annat genom föreningsstöd, platssamverkan och idéburna offentliga partnerskap, vilket bidrar till ökad delaktighet och tillit mellan invånare och stadens verksamheter. Sammantaget bedöms uppföljningen ha en positiv inverkan på den sociala sammanhållningen och tryggheten i Göteborgs Stad.

Samråd

Ärendet har skickats till ungdomsrådet för kännedom och möjlighet att lämna synpunkter. Då ungdomsrådets arbete avslutats för terminen har de dock meddelat att de inte kommer att inkomma med något yttrande i detta ärende.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 17 juni 2025.

Bilagor

1. Rapportering Inga särskilt utsatta områden 2025 Insats 3.5
2. Lokal handlingsplan Göteborgs trygghetsskapande och brottsförebyggande program.
3. Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2022–2026.
4. Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen 2023–2026.
5. Göteborgs Stads plan för att motverka tystnadskulturer 2023–2026.
6. Göteborgs handlingsplan för att inga områden ska vara särskilt utsatta 2025

Ärendet

Socialnämnd Nordost får ta del av uppföljning av program och planer inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande området i stadsområde Nordost.

Beskrivning av ärendet

Den 1 juli 2023 trädde en ny lag i kraft. Lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Inom ramen för lagen har Göteborgs Stad ett antal program och planer inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande området för att minska brottsligheten och öka tryggheten.

Detta dokument utgör stadsområde Nordosts samlade uppföljning av Göteborgs Stads program och planer inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande området.

Uppföljningen omfattar följande dokument:

- Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2022–2026.
- Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen 2023–2026.
- Göteborgs Stads plan för att motverka tystnadskulturer 2023–2026.
- Göteborgs handlingsplan för att inga områden ska vara särskilt utsatta 2025.

Uppföljningen innehåller en redovisning av arbetsprocessen, en bedömning av hur väl arbetet följer den avsedda riktningen samt en sammanvägd värdering av om målen bedöms kunna uppnås utifrån verksamheternas perspektiv.

Socialnämnden får uppföljningen av program och planer inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande området som information.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att arbetet inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande området bedrivs systematiskt, kunskapsbaserat och i bred samverkan med relevanta aktörer. Förvaltningen anser att insatserna är i linje med stadens program och planer och att det finns goda förutsättningar att uppnå målen inom ramen för programperioderna. Arbetet har utvecklats inom flera områden, såsom tidiga insatser för barn och unga, våldsprevention, civilsamhällets delaktighet samt insatser mot tystnadskultur och parallella samhällsstrukturer.

Inom ramen för *Göteborgs Stads plan för att motverka tystnadskulturer 2023–2025* har en riskinventering genomförts och arbete har bedrivits för att etablera ett lokalt team motsvarande den centrala funktion som finns inom staden.

Socialtjänstens närvaro har även stärkts i utvalda skolor, bland annat genom att skolsociala team etablerats som arbetssätt i särskilt utsatta områden, inklusive Bergsjön och mellanstadieskolor i Angered. Riktade resurser har tillförts till SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid) och SIG (sociala insatsgrupper) samverkan och arbetssätt har utvecklats särskilt för att nå målgruppen tjejer i gängkriminella miljöer.

Även arbetssättet *Skola som arena* har etablerats på flera skolor i Nordost. Allt fler barn deltar i verksamheten, fler aktörer ansluter som aktiva parter och ytterligare skolor inkluderas successivt i arbetet. Verksamheten syftar till att stärka barns uppväxtvillkor, öka tryggheten och förebygga kriminalitet, särskilt i utsatta områden.

Utmaningar finns i det kunskapsbaserade arbetet gällande barn och unga i risk. Cylindermodellen är ett polisiärt verktyg som inte delas med socialtjänsten och sekretesshinder har försvårat stadens egna kartläggningar i samarbete med grundskoleförvaltningen. Däremot har metodstöd inom SSPF och SIG stärkts genom stadengemensam samordning, som från hösten leds av enhetschefer från Hisingen och Nordost.

Sammantaget har arbetet mot nyrekrytering och gängkriminalitet tagit steg framåt sedan handlingsplanen tillkom. Det finns en tydlig riktning, ökad samverkan och närhet till målgruppen. Samtidigt innebär ökad kunskap att problemens omfattning också blir tydligare, vilket kan ge intryck av att problemet växer i takt med att arbetet fördjupas.

Utmaningar kvarstår, men insatser pågår för att ytterligare stärka förmåga och samverkan. Särskilt stora utmaningar finns kopplat till programmet *"Göteborgs handlingsplan för att inga områden ska vara särskilt utsatta 2025."* där förvaltningen ser svårigheter att uppnå förflyttning inom områden som bland annat rör socioekonomiska faktorer exempelvis skolresultat, sysselsättning och självförsörjning.

Det är viktigt att uppmärksamma att antalet folkbokförda barn i förskolan i Nordost har minskat. De barn som är folkbokförda i Nordost och inte tar del av förskolan i Nordost eller i andra områden av staden, riskerar att gå miste om en central del av det som är förskolans uppdrag. Att främja barns utveckling, ge likvärdiga förutsättningar och möjliggöra tidiga insatser, samt lägga en grund framtida skolgång.

Socialförvaltning Nordost

Fredrik Johansson
Förvaltningsdirektör

Ing-Marie Larsson
tf. Avdelningschef